

Fará una entremaliadura cada diumenge

ANY I — BARCELONA 17 JANER 1904 — NÚM. 3

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Rambla de las Flors, 11
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya: un any. . . .	3 pessetas
Idem: un semestre. .	2 íd.
Extranger: un any. . . .	5 íd.

Minyons, minyons, ¡quin escándol!
Bon punt surt EN PATUFET,
fins los xicots s' esgarrapan
per pogue'l heurer primer.

Entremaliaduras

¡Caram! quina pluja de solucións; ja us dich jo que m' heu deixat més parat qu' un rellotje sense corda, y á fe que no sou tontos, prou qu' ho veig que sou forsa espavilats per encertar endevinallas, pero no es que 'm

sápiga greu per això; molt al contrari, n' estich més content que *no pas un gos, ab un os*, ves si n' estich de content. Pero com *la regla manté 'l cos y fa anar dretas las casas*, jo vos diré 'l meu plan tal com lo tinch pensat desde 'l primer día, sense embuts ni entrebanchs y com á persona que sab ab quí tracta.

Donchs sí, es lo cas que jo us prometo enviarvos de franch lo meu «Diari» si encerten las endevinallas que sempre hi haurán, pero com se pot donar el cas de ser molts els que las endevinin, com axís passa, ja podeu compendre que no soch prou rich per poder regalarlo á tots, ab això jo donaré 'l premi sempre á un sol, y aquest será tret á la casualitat cada dimecres á la nit de entre totas las solucións encertadas que fins á las deu delvespre s'hagin rebut en la Redacció.

Per los altres qu' encertin las endevinallas y vingan després, no pensin per això que m' en desoblidi, no senyor; me los guardo apuntats perque tinch una pensada que per ara no la vull dir, perque encare que 's diu *lo prometre nó fa pobre*, no vull fer lo presumit, puig soch partidari de que *val més un té que dos te daré*, pero sí que de tota manera vos prometo premiarvos ¿de quina mane-

ra? ja ho sabreu quant siga hora.

Vetaquí qu' aquesta setmana vaig llegir als diaris que deyanab lletras grossas: «Congrés pedagógich», y de primer, com encare no estich gayre fort de gramática, 'm pensava era un Congrés que parlavan de Peus, pero ab lo que vaig veure era qüestió de Caps y d' aquells que 'n diuhen *Caps d' ala*. Be, vaig pensar, obra l' ull y escolta, qu' aquí hi apendrás molt segons sembla; pero cá, are sí que crech deu ser veritat això que diuhen que 'ls ulls de poll hi ha persona que se li posan als peus y á altres los hi surten al cervell, perque ab lo que vaig veurer me va semblar qu' alló era un *garigall*, tothom enrahonaba y ningú s' entenía.

Després ja ho vaig entendrer; com tots eran una colla de sabis, es clar, cap volía passar per burro, per més que hi sentit á dir qu' hi ha burros ab lletras y burros ab sense lletras. Es clar, com jo no hi entench prou per saber coneixer de quina mena eran, vaig estar mut y sense dir res may, fent lo Simón de Nantua, escoltant y callant; quant vaig veurer que alló s' embolicaba y qu' acabaría malament, puig se tiravan los llibres y los cartipas-

sos y altres cosas pel cap y coll, vaig pensar «qui tinga feyna que se la fassi»; no 'm vaig enredar, sabeu, y vos aconsello que sempre feu com jo, perque *qui assegura dura*.

¡Ah! me 'n descuydava; me sembla, si no 'm manca la memoria, qu' un senyor que deyan es molt sabi, va dir una cosa que la vaig trobar molt encertada, alló que va dir, qu' en los Estudis de Catalunya s' hauría d' ense-

nyar las llenguas catalana y castellana Ves, trobo qu' està molt ben pensat això, pero sospito que no ho veurém fins á l' any de la picó, que diuhen tardará molt á venir; pero en fí, paciencia y fins á diumenge es despedeix

EN PATUFET

La festa de Sant Antoni

Quin xicot mes dolent y entremaliat en Peret, lo noy xich del Mas Arbó de Vallgalbana; un poble d' aquells en qu' hi fa mes fret, tan qu' al pobre Peret l' hi han sortit una colla de panallons á las orellas, que cregueu que las hi fan tenir estiradas.

Donchs vetaquí qu' essent la vigilia dels Tres toms en Peret en lloch d' anar á estudi mirá y remirá por tots los masos del entorn los bonichs guarniments que l' endemá habían de lluir los animals en la festa; lo xicot quedá admirat de tanta cinta y coloraina de aquells remells de picarols que tant l' engrescaban.

Al arribar el vespre se n' aná á contarho á en Badó, lo mosso de la casa, home tou com un tros de pa del día, rodanxó, ab un nas més vermell que un pebrot, tonto com una sabata y més dú qu' un tap de suro; com lo seu cap no pensaba res més qu' en atiparse era conegut en lo poble per en Panchampla; donchs com dich en Peret l' hi preguntá:

—¿Que no vols anar á benehir demá, Badó?

—¡Fuml massa ho he dit á ton pare y diu que no está per brochs, que té la mula ab mal de ventre y lo *Liquero* te d' anar á mercat.

—Donchs perqué no hi vas ab lo ruch, tros d' ase.

—Ahont vols que vagi ab una bestia tan petita; no veus que las camas m' arrossegarían; no més me dol, per lo pa y trago que paga 'l noy de ca 'n Mussol que l' han fet abanderado.

En Peret en tota la nit no somiá res més que ab las cintas y picarols qu' había vist el día avans, quan vetaquí qu' al ser de día s' aixecá y

lo primer que va fer fou anarsen á l' estable á deslligar lo ruch, després se 'n pujá á las golfas á buscar entre los trastos vells alguna cosa que pogués servirli per guarniment del seu *cavall;* per fi trobá lo que buscaba; allá en un recó hi vegé una cistella tota enflocada que 's recordaba dels bons temps del seu pare quant anava á cantar caramellas.

De quatre en quatre saltá los esglahons y en arribant al porxo, arreglá lo burro á sa manera; ab una estiragassada arrencá unas quantas cintas y guarní las orellas del ruch, després agafá la cistella y passant la qúa del burro per dintre la nansa li lligá tot ben estret; en Peret no cabía en pell de content qu' estaba; s' adressá los elástichs, arreglantse una mica la barretina y ab un brinco pujá dalt de la bestia. Mes encare no havían donat unas quantas passas que 'l burro comensá á fer salts y á tirar cossas, en Peret prou s'agafaba fort pero pegá una estrabada tant forta que llensá al Peret de cavall anant á parar dintre d' un regarot quedant lo xicot ab una cara tan bruta com si l' hagués ficada dintre una olla de xacolata, mentres lo ruch apretant á corre aná á parar contra en Badó que sens adonarse de res s' estaba collint naps, rodolant ruch y Badó fets una pilota.

¿Qué había passat qu' ab tanta rabia corría y espetegaba el ruch? donchs molt sencill, qu' al lligarli en Peret la cistella á la qúa, aquesta li punxaba las ancas fentli donar aquells salts per espolsársela de sobre y que foren la causa de tots aquells trastorns.

UN DE MERCAT

LO TABALOT

Un noy que vé al nostre estudi
y quin nom no podem dir,
es un tabalot de mena
que á n' el mestre fa patir.

Prou se 'l renya y se 'l castiga;
mes ell sempre entossudit,
las llissons y demés feyna
ho descuyda tot seguit.

Sempre juga y rondineja
cercant brega al seu vehí,
y axís passa moltas horas

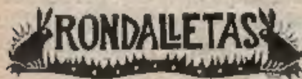
sense escriure ni llegir.

Quan l' envían los seus pares,
may fá cas del que li han dit;
mou xivarri per 'hont passa,
que 'l coneixen tot seguit.

No volguém pas imitarlo:
procurém tots ben cumplir;
que aquest noy, si no s' esmena,...
prou tindrá una mala fí.

F. FLOS

Aquets versos son d' una cansó de las que va cantar lo Novell Planter en lo concert de diumenje passat.

Anar per llana y sortir esquilat

Heuvos aquí que 'n temps de Lluis XI de Fransa hi havía un pagés—ni havía molts mes aquet era un que estimava molt al seu rey—tant era axís que havent, una vegada, cullit una pastanaga molt maca y forsa grossa, desseguida va pensar que 'n podía fer present al rey y se 'n hi va anar corrents á oferirli.

Lluis XI, encara que no era gens generós, va sorprendre 'l la bona fe del pagés y agrahit per l' obsequi, va manar entregar al seu súbdit 500 duros.

Lo pagés que no cabía á la pell de satisfet, axís que va ser á casa va anar á contar lo que li havía passat á un vehí amich seu, un noble molt avar y envició́s.

Un cop fora lo pagés, lo noble va dirse: si per una pastanaga lo rey ha donat á mon amich tants diners ¿que 'm dará á mi si li regalo un cavall? Y tal dit, tal fet, triá lo més maco que tenía en sas quadras y aná á oferirlo al monarca. Aquet que no tenía pel de tonto va endevinar desseguida la intenció del noble y va dirli:

—Estimo moltíssim l' obsequi que 'm feu y en prova de axó vaig á regalarvos un objete que m' ha costat més que lo que val lo vostre caball.

Lo noble va fer un bot d' alegría, mes poch va faltarli pera que no 's desmayés, quant lo rey va allargarli lo regalo. May diríau qué era; donchs, la pastanaga que li havía dut lo pagés.

FELIPET

Los tres toms

Quant me vegin als "tres toms"
tan guarnit y rebufó,
no hi haurá cap nen ni nena
que no s' emprendi de jo.

EPÍGRAMA

—

-¿Qué me'n dius del hereu Mas?
—Qu'es més felís que ningú:
maneja *bens del comú*,
¡pots pensar si li va gras!
—No 'm fassis tapar lo nas...
Y... ¿justament viu... d' *alló*?
—¡Vegessis com fá 'l senyó!
casi no'l coneixerías.
--Pero axò es... fer porquerías
—No, qu'es fer de regidor.

GANAPIA

Y quin bo que donava lo teatre Granvía el diumenge passat! S' hi havía aplegat en dit lloch, tota la maynada aficionada á la música per sentir cantar á l' Esbart Cantaire, format solsament de noys que baix la entesa direcció d' un bon mestre componen un Novell Planter de veus que ja desde sa més tendra edat, s' acostuman á redressar l' ánima vers un ideal qu'en son temps degut, donará el fruyts més sanitossos per la patria. Daban bo de sentir aquellas tendres gargamellas que sens escarrás de cap mena, cantavan ab la més franca naturalitat, com á homes avesats á la lluyta, ab aquell convenciment qu' encanta, ab aquella afinació y seguretat de la persona de seny, aixecant ab puresa las vibrants notas que demá poden ser un crit de germanor pera rellevar, en la defensa de Catalunya, als que cauhen vensuts pel cansament de la vida. Desperteu els coneixements, bons amiguets, aixó es sá, aixó es hermós y encoratxa, fent art se fa amor y fer amor es fer patria.

Ja m' ho va dir l' Enriquet lo disapte avans del concert: —¡Cristoful no faltis, que t' agradará!—y va ser una prometensa que vaig cumplir ab tant interés com bona voluntat.

Entre las pessas escolars que 's varen cantar mereixen especial menció «Lo Papu» «L' Emigrant» «Las Comarcas» y «Los Segadors», que cantaren ab una gravetat y un aplom que daban joya d' escoltar.

També alternaren en el concert els senyors López,

Rabentós y Buxó, violí, violoncello y piano, respectivament.

Un aplauso á tots us endressa el vostre amich y company

CRISTÓFUL

DE NOYS

—

Las cebetas

Reunits una colla de companys se posan á jugar assentantse á terra l' un á la falda de l' altre ó entrecamas bo y abrasantse ben fort, fent de *cebetas*. Un de la colla queda dret que fa de *dona* y el primer de la restellera dels assentats fa de *capitá* qu' es el que aguanta als altres y porta 'l joch. Allavors la *dona* tot passeijantse va cantant:

Tot passeijant
m' en vaig á la vinya
tot passeijant
me 'n vaig al camp

y tot seguit dirijintse al que fa de *capitá* li diu:

DONA.—¿Teniu foch á la cuyna xica?

CAPITÁ. — Mireuho si n' hi ha.

Pega una bufada y contesta ¡No n' hi ha!

DONA.—¿Teniu foch á la cuyna gran?

CAPITÁ. — Mireuho si n' hi ha.

Torna á donar una bufada y respón ¡No n' hi ha!

DONA. — ¿Que 'm daríau una cebeta per demá esmorsar?

CAPITÁ.—Mireu si la podeu arrencar.

Allavors pega tres estravadas al últim noy dels que estant assentats agafantlo per las mans. Si no 'l pot arrencar se gira d' esquena y fa com qui s' envá. Lo capitá ab to de mofa li diu:

CAPITÁ.— ¡Jove, mireu que la cúa vos cau!

DONA.—Culliumela si vos plau.

CAPITÁ.—Massa 'm pessigaría, culliusela vos, que teniu gos.

Després torna lo qui fa de dona á preguntar: ¿Que 'm daríau una cebeta per demá á esmorsar? y continúa 'e joch de la mateixa manera

fins que pot arrencar un noy, repetintse tantas vegadas fins que noys hi ha que fan de *cebetas* á los qui fa posar drets arrenglarats á la vora d' una paret.

Quant totas las *cebetas* están arrencadas, allavors se posan d' esquena de dos en dos y agafats pels colses fant la campana, alsantse are l' un are l' altre bo y cantant:

El gat y el gos, singanunch
(singanunch
El gat y el gos, singanunch
(singanunch

Quant están cansats de fer la campana, la *dona* y lo *capitá* fan dugas ratllas á terra y agafantse per las mans fent la cadireta hi assentan las *cebetas* de un en un y los preguntan á cada hu ¿que vols atmetllas blancas ó vermellas? si diuhen «blancas» los portan á la banda ahont hi ha la ratlla que representa lo cel y si diuhen «vermellas» los deixan á l' altre que es l' infern.

Aquest joch á l' hora que es molt entretingut es convenient puig sens perill de fer se mal los desenrotlla á las criaturas la forsa muscular; es veritat que perillan una mica los darreras de las calsas al aseures á terra pero sempre val més anar á casa 'l sastre que no pas haber d' anar á trobar lo metge per aixó vos aconsella hi jugueu sovint á *Cebetas*

EN SET-CIENCIAS

Agrahiré á los senyors protectors y suscriptors que no hagin rebut lo periódich, se serveixin enviar la seva direcció, puig ab lo trasbals dels primers días se me n' han perdut algunas.

—Molt bé, amich Carlitus, ja m' agrada que pensis ab mí, y mira, fins te prometo que si envías més versos los publicaré.

—Qué vos ne sembla d' EN PATUFET, ¿eh? diuhen que soch menut, que no arribo á la mida, y aixó que no hi entrat á la *quinta*, gracias á Deu. Donchs ja ho veyeu' soch molt més gran de lo que 's pensabau; aquí teniu cuatre planas més ¡y no pujo ol

preu com fan los diaris que diuhen que donarán números extraordinaris! pero fent pagar lo doble.

--Veig que tota la quitxalla de Catalunya está enamorat de mí, m'envían unas cartas d' alló més macas, y la veritat, las calssas ja'm venen amples y EN PATUFET vos dona las gracias.

—¡Ah! vos faig á saber qu' això de las 12 planas per 5 céntims no será aquesta vegada sol, sino que será tota la vida, y això no es pas tot lo que vos donaré si feu bondat y no' s descuideu de comprá cada diumenje EN PATUFET.

ENDEVINALLA

—

Soch pare de 100 fills,
soch avi de 1.200 nets.
soch besavi de 36.500 renets
y soch rebesavi de 876.000
fills de mos renets

*
* *

XARADA

—

«Ni un *hu* de pa per la boca
ab un temps tant rigurós!
¡quants *hu* invers que'l fret
trastoca!
¡ditxosa guerra que'ns *dos!*»
deya un granader francés,
contemplant de lluny encés
com un braser colossal
de part á part tot *total.*

GANAPIA

Això es un tancat;la lletra E senyala la entrada: s'ha de dar menjar á totas las bestias sens passar per devant de la mateixa més de una vegada, y sens poguer fer cap camí que segueixi la ratlla horizontal y te de surtir per la porta ahont ha entrat.

El nen ó nena que encerti aquestas tres endevinalles y envihi la solució á la redacció de EN PATUFET junt ab los noms,edat y domicili,li enviaré'l periódich de franch tot l'any. En lo número vinent ampliaré l' explicació del modo de concedir els premis.

Al próxim número publicaré las solucións de las endevinalles y geroglífichs publicats. Per falta d' espay no puch en aquet; procureho endevinar lo geroglífich d' aquet número, que se vos prepara una sorpresa.

Tip. Danyans y Fraguas (S. en C.). Diputació, 214